

Miljøtilladelse til dyrehold på

Hornsherredvej 315

4070 Kirke Hyllinge

Efter § 16b (uden BAT) i husdyrbrugloven

401 m²/334 kg NH₃-N pr år

Lejre Kommune

31. juli 2025

Datablad § 16b miljøtilladelse m BAT	
Ansøger	Ørbæk Økologi I/S
Ansøgers adresse	Hornsherredvej 315, 4070 Kirke Hyllinge
Bedriften	Hornsherredvej 315, 4070 Kirke Hyllinge
Ejer af bedriften	Ørbæk Økologi I/S Mail: okolandbrug@gmail.com Mobil: 51309815
CVR	40877207
CHR	79088
Ejendomsnummer	8865340
Matrikler	25a - Sæby By, Sæby
Virksomhedstype	Blandet husdyrhold et produktionsareal over 100 m ² og ammoniakemission mellem 750 - 3.500 kg NH ₃ -N pr. år
Ansøgningsskema nr. i www.husdyrgodkendelse.dk	248319 og kommunescenarie 249357. Vurdering af ammoniak, lugt etc. er foretaget på baggrund af kommunescenarie 249357.
Myndighed	Lejre Kommune, Center for Teknik og Miljø, Natur og Miljø Tlf.: 46464646 Mail: post@lejre.dk

Indholdsfortegnelse

Resumé.....	4
Afgørelse om miljøtilladelse til dyrehold	4
Høring	6
Offentliggørelse af afgørelsen	6
Vilkår	8
Generelt	8
Inddragelse af eksisterende bygninger til staldanlæg	8
Lugt	9
Andre gener	9
Affald	10
Ophør af produktionen	10
Anden regulering af dyreholdet.....	10
Tilladelsens forudsætninger	12
Sagsforløb	12
Miljøteknisk beskrivelse og vurdering.....	12
Indledning	12
Produktionsareal, dyrehold og drift	12
Beliggenhed og planmæssige forhold	13
Afstandskrav	14
Opbevaringsanlæg til husdyrgødning	15
Lugt	15
BAT og miljøteknologi	17
Ammoniakdeposition og natur	17
Bilag IV-arter	20
Energi- og vandforbrug	20
Andre gener – transport, støj, skadedyr, døde dyr, affald, lys, støv	21
Transport	21
Støj	21
Skadedyr	21

Døde dyr	22
Affald	22
Lys	22
Støv	22
Bilag	23
Bilag 1: Situationsplan	24
Bilag 2: Placering af grisehytter	25
Bilag 3: Regler for grise på friland	26

Resumé

På ejendommen Ørbæk Økologi I/S ønsker ansøger at ændre eksisterende dyrehold til et husdyrbrug med ca. 16 stk. ammekvæg, 12 stk. får, 4 stk. heste, 50 stk. høns samt 2 stk. søer. Det samlede produktionsareal er opgjort til 401 m². Der ønskes ikke opført nye bygninger, idet ændringerne sker i de eksisterende staldbygninger. Søer og opfedning af grise ønskes på friland i mobile hytter. Ejendommen er beliggende Hornsherredvej 315, 4070 Kirke Hyllinge.

Ejendommens samlede ammoniakfordampning er mindre end 750 kg N/år, og der skal derfor søges om en miljøtilladelse efter lovens § 16b uden krav om reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Afgørelse om miljøtilladelse til dyrehold

Lejre Kommune meddeler tilladelse til etablering af dyreholdet på Hornsherredvej 315, 4070 Kirke Hyllinge matrikelnummer 25a - Sæby By, Sæby.

Der gives tilladelse til et produktionsareal fra 401 m². Dette sker ved, at de eksisterende bygninger benyttes til staldanlæg. Yderligere placeres der 5 stk. mobile grisehytter på arealet NV for ejendommens bygninger. Mobile husdyranlæg betragtes ikke som produktionsanlæg.

Lejre Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen bl.a. ved, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Lejre Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrbrugloven¹.

¹ Husdyrbrugloven – LBK nr. 520 af 01/05/2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Miljøtilladelsen gives med hjemmel i § 16b (uden BAT) i husdyrbrugloven med de vilkår, som fremgår af tilladelsen, samt reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen².

Ved ansøgning om miljøtilladelse efter husdyrbruglovens § 16b er der ikke krav om udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Der er på baggrund af de indsendte oplysninger foretaget screening for ekstraordinært krav om miljøkonsekvensrapport for projektet. Screeningen har vist, at det ansøgte projekt ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet, og det vurderes, at det ansøgte ikke skal være omfattet af krav om miljøkonsekvensrapport, som beskrevet i godkendelsesbekendtgørelsen § 4, stk. 4, nr. 3 (bek. 1089/2024).

Miljøtilladelsen gives under forudsætning af, at de til enhver tid gældende regler på området og tilladelsens vilkår overholdes. Tilladelsen skal være udnyttet senest 6 år efter tilladelsen er meddelt.

Hvis en del af tilladelsen derefter ikke er udnyttet i 3 år, bortfalder tilladelsen for denne del jf. husdyrgodkendelsesloven § 59a. Vurderingen af om en del af miljøtilladelsen bortfalder, vil altid ske på baggrund af den gældende lovgivning.

Miljøtilladelsen fritager ikke fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne miljøtilladelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40 i husdyrbrugloven.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger samt klageberettigede myndigheder, organisationer og naboer.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagen skal indgives inden den **29. august 2025** klokken 23:59.

Du klager via Klageportalen, som du kan finde her: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet>. Du logger på Klageportalen med Mit-ID. Du kan finde nærmere information om, hvordan man klager via Nævneshus' hjemmeside (www.naevneneshus.dk). Når du klager, skal du betale et gebyr på 900,- kr. for borgere og 1.800,- kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Lejre Kommune via Klageportalen. I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Lejre Kommune. Kommunen sender herefter klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Klagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Lejre Kommune. Kommunen

² Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen – Bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages. Se betingelserne for at blive fritaget på www.naevneneshus.dk.

En klage har ikke opsættende virkning. Det vil sige, at afgørelsen kan udnyttes på eget ansvar, mens klagen behandles – medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet meddeler andet.

Nærværende afgørelse kan indbringes for domstolene. Søgsmål til prøvelse af afgørelsens lovlighed skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Lejre Kommune, Center for Teknik og Miljø, den 31. juli 2025.

Natur & Miljø

Høring

Udkast til miljøtilladelsen har været i høring i perioden fra den 27. juni 2025 til den 14. juli 2025.

Følgende har modtaget orientering om høringen, og udkastet lå bl.a. på Kommunens hjemmeside:

- Ansøger Ørbæk Økologi I/S
- Ejere af nabomatrikler samt ejere og beboere inden for en beregnet konsekvensradius for lugt (96 meter).

Denne høringsrunde gav anledning til en bemærkning om spørgsmål til, om udvidelsen af dyreholdet giver øget tilhold af klæger. Bemærkningen giver ikke anledning til ændringer.

Offentliggørelse af afgørelsen

Miljøtilladelsen er annonceret den 1. august 2025 på kommunens hjemmeside [Afgørelser | Lejre Kommune](#)

Afgørelsen om miljøtilladelse vil desuden blive lagt på Miljøstyrelsens Digitale Miljø Administration (DMA) på hjemmesiden dma.mst.dk.

Følgende har fået tilsendt afgørelsen:

- Ansøger Ørbæk Økologi I/S
- Omkringboende naboer, der har anmodet om det.

Myndigheder, organisationer og andre der har fået tilsendt kopi:

- Miljøstyrelsen, Tolderlundsvej 5, 5000 Odense C; mst@mst.dk
- Miljøministeriet, Fredeiksholms Kanal 26, 1220 København K; mim@mim.dk
- Naturstyrelsen, Gjøddinggård, Førstballevej 2, 7183 Randbøl; nst@nst.dk
- Styrelsen for patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Øst, Islands Brygge 67, 2300 København S, trost@stps.dk

- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia; mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup; nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K; fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V; ae@ae.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø; dn@dn.dk og Danmarks Naturfredningsforening Lejre; dnlejre-sager@dn.dk; lejre@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V; natur@dof.dk og Dansk Ornitologisk Forening - Lejre; lejre@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV; lejre@friluftsradet.dk; lokalraad@friluftsradet.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, Kompagnistrædet 22, 3. sal 1208 København K; info@rgo.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sølvgade 83, 1307 København K; kontor@botaniskforening.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten; post@sportsfiskerforbundet.dk og lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Roskilde Museum, Munkebro 2, 4000 Roskilde; roskilde-museum@roskilde.dk

Vilkår

§ 16 b miljøtilladelsen gives under forudsætning af, at husdyrbruget på Hornsherredvej 315, 4070 Kirke Hyllinge, opfylder følgende vilkår:

Generelt

1. Tilladelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter vedr. bygningerne på ejendommen Hornsherredvej 315, 4070 Kirke Hyllinge. Husdyrbrugets dyrehold er tilknyttet CHR nr. 79088.
2. Husdyrbruget med tilhørende anlæg skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af kommunescenarie 249357 af 04-03-2025 med efterfølgende version 2.
3. Et eksemplar af nærværende afgørelse skal til enhver tid være tilgængeligt på husdyrbruget og kunne fremvises ved tilsyn. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af eventuelt ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Den, der til enhver tid har ansvaret for husdyrbrugets drift, er ansvarlig for, at vilkårene for husdyrbruget overholdes.

Inddragelse af eksisterende bygninger til staldanlæg

5. Der kan inddrages 401 m² produktionsareal stald i eksisterende bygninger, se Bilag 1.

Husdyrproduktionen skal etableres i henhold til nedenstående Tabel 1:

Tabel 1. Oversigt over stalde med angivelse af navn, dyretype, gulvsystem og produktionsareal.

Staldnavn	Staldtype	Dyretype	Ansøgt produktionsareal m ²
Hønsehus	Dybstrøelse	Høner, konsumæg. Økologiske, gulvdrift og gødningskumme	35
Hestestald	Dybstrøelse	Heste	46
Ko- og fårestald	Dybstrøelse	Flexgruppe: Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	40
	Spaltegulv	Ammekøer og slagtekalve > 6 mdr.	120
	Dybstrøelse	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.)	160
I alt			401

Flexgruppen i Ko- og fårestald indeholder mulighed for:

- Heste. Dybstrøelse
- Får og geder. Dybstrøelse

Mobile grisehytter

6. Der kan opstilles op til 5 stk. grisehytter med maksimal grundareal på hver 6 m² og maksimal højde på 1,5 m. Grisehytterne skal fremstå i neutral farve, og overfladen må ikke bestå af blanke og/eller reflekterende materialer. Grisehytterne skal placeres på arealet vist i bilag 2, og skal fjernes, senest 1 måned efter deres funktion ophører.

Lugt

7. Såfremt, der efter kommunens vurdering, opstår lugtgener, som er væsentligt større end det, der kunne forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.
8. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne. Herunder skal det sikres, at stalden og foderarealernes bund holdes tørre, at dyrene er rene og at stald- og fodringsanlæg holdes rent. Der skal jævnligt gøres rent i staldene.

Andre gener

9. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på husdyrbruget. Hvis der opstår problemer med fluer fra husdyrene, skal der iværksættes bekæmpelse, der som minimum skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet.
10. Ejendommens indendørs og udendørs arealer skal vedligeholdes, renholdes og ryddes op, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.
11. Ejendommen skal indrettes, så der ikke opstår væsentlige støvgener for omkringliggende nabobeboelser, bymæssig bebyggelse eller virksomheder.
12. Virksomhedens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nabobeboelsers opholdsareal, må ikke overskride Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, jævnfør nedenstående Tabel 2:

Tabel 2. Støjkrav.

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Hverdage kl. 07-18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 – 14	55 dB(A)	7 timer

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Lørdag kl. 14 – 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften kl. 18-22	45 dB(A)	1 time
Nat kl. 22-07	40 dB(A)	½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.

Støjvilkår omfatter al støj fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel – det vil sige også støj fra andet end faste, tekniske installationer, dog ikke støj fra for eksempel markdriften.

13. Såfremt kommunen bestemmer, at overholdelse af grænseværdierne for støj skal dokumenteres, skal målinger/beregninger udføres efter gældende vejledninger. Målingerne/beregningerne skal foretages af et målefirma/-institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.
14. Udendørs belysning og lys fra stalde må ikke give anledning til væsentlige gener for naboer og trafikken på nærliggende veje. Hvis der efter kommunens vurdering opstår lysgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres afhjælpende foranstaltninger.

Affald

15. Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal opbevares i egnede beholdere. Oplag må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grund vand, luft eller kloak. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes med opkant eller lignende så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
16. På ejendommen skal forefindes dokumentation for bortskaffelse af affald til rette modtager, herunder kvittering for aflevering af farligt affald.

Ophør af produktionen

17. Ved ophør af husdyrbruget på ejendommen fjernes alle foder-, hjælpemiddel- og gødningsrester.

Anden regulering af dyreholdet

Der ønskes på ejendommen bl.a. 2 søer og opfodning af grise på friland. Mobile hytter til søer er "ikke fast placerede husdyranlæg", og denne del af dyreholdet er ikke reguleret af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Etablering, udvidelse, ændring af ikke fast placerede husdyranlæg kan ske uden godkendelse/tilladelse, hvis grundarealet tilsammen er højst 100 m². Hytterne til soholdet reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen, og hytterne skal opstilles sådan, at de

overholder reglerne om placering i forholdt til byzone, boliger, vandforsyningsanlæg og natur, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 4, 5 og 6. Yderligere skal byggebladet for udendørs sohold overholdes. Herudover skal hytterne flyttes i overensstemmelse med reglerne i § 9 om flytning af anlæg, der er ikke fast placerede. Relevante regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og byggeblad findes i Bilag 3.

Tilladelsens forudsætninger

Sagsforløb

Der er søgt om miljøtilladelse på Hornsherredvej 315 efter § 16b til etablering af produktionsareal for dyrehold på ejendommen. Ejendommen ejes af ansøger - Ørbæk Økologi I/S.

Ansøger har oplyst, at der sker ændringer af sammensætningen af dyreholdet i staldene. Der søges om at have det ændrede dyrehold i produktionsareal svarende til 401 m². Derudover ønskes der grise på friland bestående af 2 søer med små- og slagtegrise. Ejendommen har ikke tidligere fået miljøtilladelse, og ændringerne udløser dermed krav om miljøtilladelse.

Der søges om at anvende eksisterende bygninger til staldanlæg samt at benytte eksisterende bygninger til lade, maskinskur, værksted etc.

Komposteret husdyrgødning udbringes enten direkte til markarealer eller opbevares i overdækkede markstakke i henhold til gældende regler.

Størrelsen af det ansøgte produktionsareal er over 100 m² med en beregnet ammoniakfordampning i ansøgt drift på 334 kg NH₃-N/år. Da husdyrbrugets ammoniakemission er under 750 NH₃-N pr år, er husdyrbruget omfattet af reglerne om tilladelse efter § 16b i husdyrbrugloven uden BAT-krav.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Lejre Kommune skal ved afgørelse om tilladelse efter § 16b i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet. Kommunen skal desuden vurdere, om husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Produktionsareal, dyrehold og drift

Det ansøgte anlæg består af i alt 401 m² produktionsareal. Dyretype og gulvtype fremgår af tabel 1 og Bilag 1. Bortset fra 120 m² spaltegulvstalde er alle stalde med dybstrøelse. Der ansøges om 40 m² produktionsareal flexgruppe "heste, får og geder på dybstrøelse" i ko- og fårestalden.

Lejre kommunes vurdering

Det er størrelsen på det ansøgte produktionsareal, gulv- og dyretype, der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning. Derfor må der kun gå den dyretype på de produktionsarealer, der er angivet i tabel 1. Antallet af dyr er derimod uden betydning, så længe dyrevelfærdsreglernes regler om pladskrav overholdes.

Der stilles vilkår om, at det ansøgte produktionsareal, gulv- og dyretype overholdes.

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen skal staldene have fast bund og afløb til en opsamlingsbeholder eller pumpeump.

Figur 1. Oversigt over ejendommens staldafsnit og produktionsanlæg.

Beliggenhed og planmæssige forhold

Husdyrbruget ligger i det åbne ved Lundby Strand i Lejre Kommune.

Lejre kommunes vurdering

Ejendommen er registreret som en ejendom med landbrugspligt.

Ændringer: Der er ansøgt om at ændre dyreholdet i eksisterende staldbygninger, jf. figur 1.

Erhvervsmæssigt nødvendig

Ejendommen er registreret som en landbrugsejendom med et matrikulært areal på ca. 19 ha. Ansøger oplyser, at dele af de eksisterende bygninger ønskes benyttet som stalde med ændret dyrehold.

Lejre Kommune vurderer, at benyttelse af bygningerne til dyrehold, lade værksted mv. er erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Planforhold

Husdyrbruget ligger i landzone uden for lokal- og kommuneplanlagt område. Idet der ikke etableres nye, stationære bygninger, vurderes der ikke yderligere på de planmæssige forhold

vedr. stationære bygninger. Der stilles dog vilkår om placering, udformning og farve på de 5 stk. mobile grisehytter. Det er ikke muligt at placere grisehytterne tættere på ejendommen, idet der på disse arealer er krav om vedvarende græs, hvilket ikke harmonerer med krav om omdrift af arealet, efter grisehytterne er flyttet.

Afstandskrav

Lejre kommunes vurdering

De generelle afstandskrav i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 gælder for etablering, udvidelse og ændring, som medfører forøget forurening. Afstandskravene gælder således for ko-/fårestalden, hønsehuset og hestestalden.

Afstandene i forhold til den nærmeste af disse bygninger fremgår af Tabel 3:

Tabel 3. Generelle afstandskrav i §§ 6, 7 og 8 i husdyrbrugloven, samt konkrete afstande til de staldene.

	Afstands-Krav	Opmålt afstand	Bemærkninger
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25 m	Ca. >175 m	
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	Ca. > 175 m	
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	Ca. 130 m	
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	Ca. 75 m	
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>200 m	Ukendt
Beboelse på samme ejendom	15 m	Ca. 50 m	
Naboskel	30 m	Ca. 190 m	
Nabobeboelse	50 m	Ca. 120 m	
Kategori 1 natur	/	Ca. 1,7 km	
Kategori 2 natur	/	Ca. 4,7 km	
Kategori 3 natur	/	Ca. 270 m	
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Ca. 145 m	
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50 m	Ca. 145 m	
Område i landzone med "samlet bebyggelse"	50 m	Ca. 220 m	
Enkelt liggende nabo - uden landbrugspligt	50 m	Ca. 100 m	

Alle afstandskrav i §§ 6, 7 og 8 er overholdt for de fast placerede anlæg. Ansøger skal være opmærksom på, at afstandskravene også er gældende for mobile staldanlæg, herunder grisehytterne. Regler for drift af grisehytter kan ses i Bilag 3.

Opbevaringsanlæg til husdyrgødning

Ansøger oplyser, at ejendommen ingen mødding har, idet dybstrøelsen køres direkte ud og spredes på mark eller opbevares i markstak efter gældende regler.

Lejre Kommunes vurdering

Dybstrøelse spredes overvejende direkte ved tømning af staldende.

Alternativt kan komposteret dybstrøelse opbevares i markstak. Ifølge § 14 i husdyrgødningsbekendtgørelsen³ kan kompost opbevares i marken. Opbevaringen skal ske et tilstrækkeligt antal meter væk fra vandløb, søer, vandboringer og andre følsomme vandkilder for at undgå, at næringsstoffer (f.eks. kvælstof og fosfor) løber ud og forurener vandet.

Komposten skal dækkes til for at forhindre, at regn eller vind spreder næringsstoffer og skaber risiko for forurening af nærliggende områder. Oplaget må højst være placeret samme sted i 12 måneder ad gangen, og der må ikke etableres et oplag samme sted, før der er forløbet 5 år. Der skal føres årlig optegnelse over oplaget, herunder oplysninger om oplagingsperiode og oplagets placering. Optegnelserne skal gemmes i 5 år og kunne forevise dem på forlangende i forbindelse med kontrol.

Flydende husdyrgødning fra spaltegulvet opbevares i gyllekælder under stalden og i ca. 6 m³ fortank. I alt vurderes kapaciteten af ansøger til ca. 250 m³. Idet der er en meget lille belægningsgrad i stalden vurderer ansøger opbevaringskapaciteten til 2-4 år. På denne baggrund vurderes opbevaringskapaciteten tilstrækkelig, og vil blive kontrolleret ved tilsyn.

Lugt

Lejre Kommunes vurdering

Krav til lugtgener afhænger af, hvilken type bebyggelse der er tale om. I godkendelsesbekendtgørelsen er der opstillet maksimale geneniveauer for lugt til eksisterende/fremtidig byzone og sommerhusområde, samlet bebyggelse eller lokalplanlagt boligområde og nabobeboelser på ejendomme uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger. Derfor udregnes der i ansøgningssystemet teoretiske geneafstande for de tre genekategorier:

- 1) byzone/sommerhusområde,
- 2) samlet bebyggelse i landzone og
- 3) enkeltbeboelse i landzone.

Naboejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af genekriterierne for lugt. Geneafstanden er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til bebyggelsestypen, således at genekriteriet ikke overskrides.

Ansøger har beregnet til de nærmeste af de tre forskellige boligtyper, se de udregnede geneafstande i Tabel 4:

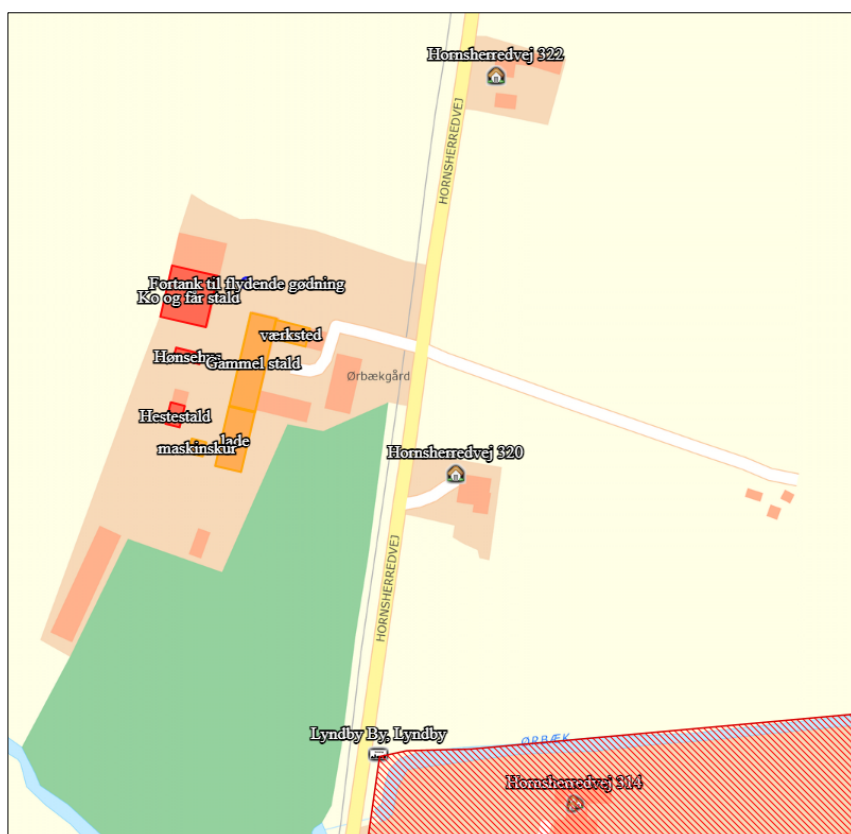
³ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning. Bek. nr. 2243 af 29/11/2021

Tabel 4. Udregnede geneafstande og den faktiske gennemsnitsafstand til nærmeste nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone.

Områdetype	Mindste geneafstand	Faktisk vægtet gennemsnitsafstand
Enkelt-bolig uden landbrugspligt Hornsherredvej 320	30 m	120 m
Samlet bebyggelse Hornsherredvej 314	54 m	239 m
Byzone/sommerhusområde Lundby Strand	96 m	186 m

Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug i nærheden. Lugtgeneafstandene overholdes for alle tre typer.

Figur 2 viser nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse, lokalplan og byzone. Lugtgeneafstandene bliver overholdt for dem alle.

Figur 2. Placering af nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone.

Forudsætningen for overholdelse af lugtgenekriteriet er det angivne produktionsareal, gulvtype og dyretype. Der er sat vilkår til, at husdyrbruget skal indrettes, som det fremgår af

ansøgningen. Det er desuden en forudsætning for beregningen, at staldene holdes rene og tørre, og der stilles vilkår om dette.

BAT og miljøteknologi

Lejre Kommunes vurdering

Der er foretaget beregning af ammoniaktabet via ansøgningssystemet på "husdyrgodkendelse.dk". Den totale emission af ammoniak fra anlægget vil årligt være på 334 kg N/år. Ammoniakemissionen er under grænsen for BAT på 750 Kg NH₃-N/år og det er derfor ikke relevant at vurdere BAT ammoniak yderligere.

Ammoniakdeposition og natur

Husdyrbrugloven skal bl.a. forbygge og begrænse forurening af natur, vand og jord. Der er derfor stillet krav til beskyttelse af naturområder i kraft af blandt andet kravet til BAT og krav til den maksimalt tilladte kvælstof deposition eller merdeposition (i forhold til nudrift og 8-års-drift) til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper.

Plantesamfund i naturområder kan være følsomme overfor luftbåret kvælstof (ammoniak). Øget tilførsel af ammoniak kan medføre væsentlige tilstandsændringer, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrudvidelse vil der normalt ske en øget fordampning af ammoniak fra stald og lager.

En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder. Dermed kan der være risiko for negativ påvirkning af væsentlige naturværdier.

Ifølge Miljøstyrelsens seneste opgørelse over gennemsnit over 3 år (2020-2022) på 5,6 km grid-niveau er baggrundsbelastningen med kvælstof fra luften 8,79 kg N/ha/år i det specifikke område (Miljøportalen <https://arealinformation.miljoeportal.dk/html5/index.html?viewer=distribution>).

De ammoniakfølsomme naturtyper er inddelt i tre kategorier, der er beskrevet nærmere i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2 og Bilag 3.

Der ligger få naturområder i nærheden af ejendommen. Nærmeste naturområde er en § 3 eng, som er beliggende ca. 130 m sydøst for ejendommen. Der er ingen mer- eller totalbelastninger af naturområder på mere end 0,3 kg N/ha/år.

Der er oprettet naturpunkter i IT-ansøgningssystemet ift. kategori 1, 2 og 3 natur samt § 3-natur.

Samlet emission: **334,3** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **334,3** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **334,3** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Natura 2000_2	Kategori 1	Sagsbehandler	0	Bn	0,1	0,1	0,1
Natura 2000	Kategori 1	Sagsbehandler	0	Bn	0,1	0,1	0,1
§ 3 eng_1	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,2	0,2	0,2
§3 sø	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	0,3	0,3	0,3
Mose kat 3	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,1	0,1	0,1
Overdrev kat 3	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,1	0,1	0,1
Overdrev kat 2	Kategori 2	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kalkoverdrev	Kategori 1	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Ørbæk	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	0,1	0,1	0,1

Der er i ammoniakdepositionsberegningerne anvendt Ringe vegetation og Landbrug som ruhed opland. Området omkring ejendommen er marker i omdrift og træer mod syd.

Kategori 1 natur

Kategori 1 natur er de ammoniakfølsomme naturtyper, der fremgår af Bilag 3 D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen uanset størrelsen, der ligger indenfor Natura 2000-områder og er omfattet af udpegningsgrundlaget, samt heder og overdrev beliggende indenfor Natura 2000-områder.

Anlægget er beliggende ca. 300 m vest for det internationale naturbeskyttelsesområde Natura 2000-område 105, Roskilde Fjord, Kattinge Vig og Kattinge Sø. Det nærmeste kategori 1 område i Natura 2000-området er et kalkoverdrev, som er beliggende ca. 1,0 km nordøst for ejendommen, hvor der er beregnet total depositionen og merdepositionen for det ansøgte på 0,0 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for kategori 1- natur omfatter krav til en maksimalt tilladt totaldeposition på 0,7, 0,4, eller 0,2 kg N/ha/år. Hvilken af grænserne, der konkret vælges, afhænger af om der er 0, 1 eller flere end 1 andre husdyrbrug i nærheden.

Den beregnede totaldeposition fra anlægget ligger under laveste beskyttelsesniveau. I vurderingen af depositionen er det derfor ikke nødvendigt at tage hensyn til antallet af andre husdyrbrug i nærheden. Kravet til totaldeposition fra anlægget er dermed overholdt.

Natura 2000

Ved sagsbehandling af et ansøgt projekt skal kommunen desuden foretage en vurdering efter habitatbekendtgørelsen (nr. 1098 af 21.08.2023): § 6. *Før der træffes afgørelse i medfør af de bestemmelser, der er nævnt i § 7, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.*

Afstanden mellem staldanlægget og det nærmeste Natura 2000 område er 300 m, hvortil der er beregnet total depositionen og merdepositionen for det ansøgte på 0,1 kg N/ha/år.

Da ammoniakdepositionen på området ikke overskrider grænseværdien for væsentlig påvirkning af kategori 1-natur, vurderes det, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre projekter kan påvirke det internationale naturbeskyttelsesområde væsentligt eller få negativ indvirkning på arterne og naturtyperne, som Natura 2000-området er udpeget for at beskytte.

Det konkluderes på baggrund af ovenstående, at projektet ikke kræver udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens regler.

Kategori 2 natur

Kategori 2 natur er ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor Natura 2000-områder (højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha).

4,7 km sydvest for husdyrbruget ligger det nærmeste kategori 2-natur i form af et overdrev på mere end 2,5 ha. Total- og merdepositionen er 0,0 kg N/ha/år til området.

Totaldeposition af ammoniak på kategori 2 natur må ikke overstige 1,0 kg N/ha/år.

Med baggrund i dette er det Lejre Kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke indebærer nogen risiko for en væsentlig negativ påvirkning af kategori 2-natur.

Kategori 3 natur og anden § 3 beskyttet natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur. Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.

Anden natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 kan også blive påvirket af ammoniakdeposition, og der kan ske ændring af naturtypens tilstand.

Kommunen skal derfor vurdere, om det ansøgte, kan føre til tilstandsændringer af såvel kategori 3-natur som anden § 3 beskyttet natur.

For kategori 3-natur skal kommunen konkret vurdere, om der skal fastsættes vilkår om maksimal merdeposition. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Den nærmeste kategori 3 natur er et overdrev 250 m sydøst for anlæggene og en mose ca. 300 m nordvest for anlæggene. Merdepositionen er 0,1 kg N/ha/år til begge områder. Ammoniakfølsomme skove ligger længere væk fra anlægget. Merdeposition til kategori 3-natur ligger derfor under afskæringskriteriet.

Anden § 3 beskyttet natur: Efter naturbeskyttelseslovens § 3 er der forbud mod at foretage noget, der afstedkommer ændringer i tilstanden af en række beskyttede naturtyper med en vis størrelse. Medfører en ændring af dyrehold merdeposition på 1,0 kg N/ha/år eller derunder, vil det ansøgte som altovervejende hovedregel ikke medføre en tilstandsændring af naturtypen.

Den nærmeste anden § 3 beskyttede natur er en sø ca. 200 m vest for anlæggene og eng ca. 130 m sydøst for anlæggene. Merdepositionen er op til 0,3 kg N/ha/år til de to områder. Lejre

kommune vurderer, at merbelastningen ikke vil forårsage en tilstandsændring på søen og engen. På denne baggrund vurderer kommunen, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlig tilstandsændring af naturområderne.

Lejre Kommunes vurdering

Det er Lejre kommunes vurdering, at ved overholdelse af vilkårene i denne tilladelse samt overholdelse af den generelle lovgivning, kan husdyrbruget drives på stedet uden at påvirke den omkringliggende natur negativt.

Ansøger skal være opmærksom på, at dyrene ikke må forårsage erosion eller forurening af overfladevand, herunder søer. Dette gælder også i forbindelse med afgræsning. Forholdet reguleres af Naturbeskyttelsesloven.

Bilag IV-arter

Lejre Kommunes vurdering

På habitatdirektivets Bilag IV er der listet en række dyre- og plantearter, der kræver skærpet beskyttelse. Der skal sikres en gunstig bevaringsstatus for disse arter. Kommunen har foretaget en vurdering af, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde som følge af det ansøgte.

En stor del af de Bilag IV-arter, hvis yngle- og rasteområder vil kunne blive påvirket af ammoniak, findes primært ved de våde naturtyper.

Ifølge Miljøportalen er der ikke af Bilag IV-arter indenfor 200 m fra anlæggene.

Bevaringsstatus for eventuelle Bilag IV-arter må betragtes som værende uændret i forbindelse med det ansøgte projekt, da deres yngle- eller rastepladser ikke påvirkes. Kommunen vurderer, at ingen af arterne, der er optaget på habitatdirektivets Bilag IV, vil blive påvirket negativt.

Energi- og vandforbrug

Ansøger oplyser:

De væsentligste strømforbrugende aktiviteter er til belysning inde. Hvis der bruges lys i dagtimerne, reguleres dette af ejer.

Der anvendes drikkevand til alle dyregrupper som automat vanding eller drikkekar og sølevand til frilandsgrisene i sommerperioden.

Ejendommens drikkevandsinstallationer rengøres og efter ses jævnligt med henblik på at undgå evt. spild.

Derudover vil der dagligt være tilsyn og observeret eventuelle hændelser, der forårsager vandspild.

Eventuelle lækager identificeres, og små reparationer udføres hurtigst muligt. Service tilkaldes hvis der er behov for det.

Lejre Kommunes vurdering

Kommunen vurderer, at energi- og vandforbruget vil følge den optimering/effektivisering der er mulighed for i staldene.

Det er kommunens vurdering, at det ikke er til ansøgers egen fordel, at der sker unødvendigt ressourceforbrug af vand eller el i forbindelse med husdyrbrugets produktion.

Lejre Kommunes vurderer at det er vigtigt, at energi- og vandforbruget følges samtidig med at der til stadighed holdes fokus på nedbringelse af forbruget. En årlig aflæsning anses for værende minimum for at kunne følge udviklingen. Da der, ifølge lovgivningen, ikke er oplysningspligt vedr. forbruget på el og vand for et husdyrbrug af denne størrelse stiller Lejre Kommune ikke vilkår til dette.

Det bør dog være i ansøgers egen interesse at følge forbruget og kommunen opfordrer til kvartalsaflæsninger.

Andre gener – transport, støj, skadedyr, døde dyr, affald, lys, støv

Transport

Ansøgers oplyser vedr. støj:

Det ansøgte forventes ikke at give yderligere støjgener for naboer. Der kan forekomme støj via den generelle landbrugsdrift på ejendommen, planteavl.

Støj fra følgende kilder:

Transport til og fra ejendommen og intern kørsel med traktor.

Lejre Kommunes vurdering

Der er to indkørsler til ejendommen fra Hornsherredvej. Mellem de to indkørsler ligger beboelsesejendommen Hornsherredvej 320.

Lejre Kommune vurderer, at der ikke er risiko for, at naboen kan blive generet af støv og støj fra transporterne, da niveauet af transporter til og fra ejendommen er begrænset, og Hornsherredvej generelt er en forholdsvis befærdet vej. Der fastsættes ikke vilkår til transport.

Transport på de offentlige veje kan ikke reguleres i miljøgodkendelsen.

Støj

De væsentligste daglige støjklender fra produktionen kommer fra staldene og transport.

Lejre Kommunes vurdering

Lejre Kommune vurderer, at støjen fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for nabobeboelser, da de kontinuerligt støjende aktiviteter forgår inde i bygningerne.

Kommunen vurderer, at støjen fra støjklenderne ikke vil overstige de af Miljøstyrelsen angivne maksimums grænser på 55 dB dag/ 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse i det åbne land, og disse vejledende grænser stilles som vilkår.

Når der vurderes på støjgener, skal der tages højde for al støj fra virksomheden – det vil sige også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj vil derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, og ikke støj fra for eksempel markdriften.

Skadedyr

Ansøger oplyser:

På ejendomme med dyrehold kan der forekomme skadedyr som eksempelvis fluer og rotter mv. Den generelle bekæmpelse af skadedyr sker ved, at der holdes rent og ryddeligt i og

omkring ejendommen, og ved at foderspild og rester fjernes. Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Statens Skadedyrslaboratorium. Der er opsat rottekasser rundt langs ejendommen, hvor der foretages rutinemæssige opfølgninger.

Lejre Kommunes vurdering

Det er vigtigt at forebygge flueplager i forbindelse med anlægget. Det gøres bl.a. ved hensigtsmæssig gødningshåndtering og god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester.

Der stilles vilkår om, at der foretages effektiv fluebekæmpelse efter de gældende regler fra Aarhus Universitet.

Stalde, foderlagre og andre anlæg bør desuden holdes i forsvarlig rottesikret tilstand for ikke at give rotter gode levedmuligheder, hvilket stillet som vilkår. Hvis der konstateres rotter på ejendommen, skal det anmeldes til kommunen og eller privat bekæmpelsesfirma.

Ved overholdelse af vilkårene vurderer kommunen, at der ikke vil opstå gener for naboerne.

Døde dyr

Døde dyr skal opbevares overdækket i henhold til gældende regler, og bliver afhentet af DAKA hurtigt muligt. Opbevaring af døde dyr skal overholde Bekendtgørelsen om opbevaring af døde produktionsdyr (Bek nr. 558 af 01/06/2011). Desuden skal opbevaring af døde dyr finde sted på egen matrikel.

For at undgå uhygiejniske forhold på ejendommen er det vigtigt, at de døde dyr ikke ligger tilgængeligt i længere tid og er overdækkede.

Kommunen vurderer, at med de oplyste forholdsregler vil der ikke opstå væsentlig gene for omkringboende.

Affald

Ansøger oplyser, at al affald, wrap plastik, træ, jern osv. bliver kørt på Genbrugspladsen.

Opbevaring og bortskaffelse af affald vil altid blive kontrolleret ved tilsyn og skal opfylde Lejre Kommunes affaldsregulativer.

Der stilles vilkår om, at der på ejendommen skal forefindes dokumentation for bortskaffelse af affald til rette modtager, herunder kvittering for aflevering af farligt affald.

Lys

Det er kommunens vurdering, at belysningen fra ejendommens husdyrbrug ikke vil kunne være til væsentlig gene for naboerne. Vurderingen er begrundet i husdyrbrugets begrænsede aktivitet.

Der er stillet vilkår om, at lys fra anlægget ikke må give anledning til væsentlig gene for omkringboende.

Støv

Det er kommunens vurdering, at de normale aktiviteter på husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener, da håndtering af halm foregår inde i stalderne.

På grund af beliggenhed i forhold til naboer og tilkørselsforhold vurderer kommunen, at støv i forbindelse med interne transporter vedrørende husdyrproduktionen ikke vil give væsentlige gener for omkringboende.

For at sikre omkringboende mod væsentlige støvgener er der stillet vilkår om støvpåvirkning udenfor ejendommen.

Bilag

Bilag 1: Situationsplan

Bilag 2: Placering af grisehytter

Bilag 3: Regler for grise på friland

Bilag 1: Situationsplan

Bilag 2: Placering af grisehytter

Hytterne kan placeres i området markeret med rødt:

Bilag 3: Regler for grise på friland

Husdyrgødningsbekendtgørelsen, Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning, bek. nr. 2243 af 29/11/2021:

§ 4. Etablering af husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg og ensilageopbevaringsanlæg samt udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt

1) i et eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,

2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende,

3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder, eller

4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Stk. 2. Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg til kødædende pelsdyr, jf. stk. 1, er desuden ikke tilladt inden for følgende afstande:

1) 300 m til de i stk. 1, nr. 1 og 2, nævnte områder, dog 200 m hvis produktionsarealet på ejendommen til produktion af kødædende pelsdyr er mindre end 9.400 m².

2) 200 m til en nabobeboelse, der er ejet af en anden end den ansvarlige for driften, dog 100 m hvis produktionsarealet på ejendommen til produktion af kødædende pelsdyr er mindre end 9.400 m².

Stk. 3. Etablering, udvidelse og ændring af hundehold med 5 eller flere hunde over 18 uger, herunder hundekenneler og hundepensioner, er ikke tilladt inden for de i stk. 1, nr. 1 og 2, nævnte områder og inden for følgende afstande:

1) 200 m fra de i stk. 1, nr. 1 og 2, nævnte områder, dog 300 m for hundepensioner.

2) 100 m fra en nabobeboelse, dog 200 m for hundepensioner.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan dispensere fra kravene i stk. 1 til anlæg til brug for rideskoler og hestepensioner samt hestehold til vognkørsel som led i museumsaktiviteter m.v., jf. dog § 9, stk. 1, i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., for så vidt angår anlæg på husdyrbrug. Kommunalbestyrelsen kan ved meddelelse af dispensation stille vilkår om placering, indretning og drift af anlæggene.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan dispensere fra kravene i stk. 1, til anlæg i allerede eksisterende dyreparker samt børne- og ungdomsinstitutioner med dyrehold med et pædagogisk sigte, hvor der er et produktionsareal på op til 100 m², såfremt det alene har en begrænset betydning for naboer og omgivelserne i øvrigt. Kommunalbestyrelsen kan ved meddelelse af dispensation stille vilkår om placering, indretning og drift af anlæggene.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan dispensere fra kravene i stk. 1, for så vidt angår ikke fast placerede husdyranlæg. Kommunalbestyrelsen kan ved meddelelse af dispensation stille vilkår om placering, indretning og drift af anlæggene.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen kan dispensere fra de skærpede afstandskrav i stk. 2, nr. 1, for områder, der ved lokalplan er udlagt til pelsdyrformål. Kommunalbestyrelsen kan endvidere dispensere fra de skærpede afstandskrav i stk. 2, nr. 2, for så vidt angår nabobeboelse på

ejendomme med landbrugspligt, hvis ejeren af den eller de pågældende nabobeboelser skriftligt samtykker hertil. Kommunalbestyrelsen kan ved meddelelse af dispensation stille vilkår om placering, indretning og drift af anlæggene.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen kan dispensere fra afstandskravene i stk. 3, nr. 1 og 2, hvis overholdelse ikke er mulig, og fastsætte vilkår til indretning og drift, som sikrer, at der ikke opstår nærliggende risiko for forurening eller væsentlige gener.

§ 5. Etablering af husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg og ensilageopbevaringsanlæg og -oplag samt udvidelse eller ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m², jf. dog stk. 2.
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksohmhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Stk. 2. Ved etablering af opbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning skal der desuden være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m².

Stk. 3. Afstandskravet i stk. 1, nr. 3, gælder ikke for dræn mellem pelsdyrhaller til kødædende pelsdyr, når kommunalbestyrelsen har meddelt tilladelse til afledning af spildevand, jf. § 27, stk. 4. Afstandskravet i stk. 1, nr. 3, for så vidt angår dræn gælder desuden ikke for ikke fast placerede husdyranlæg.

Stk. 4. Afstandskravet i stk. 1, nr. 4, gælder ikke for ikke fast placerede husdyranlæg.

Stk. 5. Afstandskravet i stk. 1, nr. 6, gælder ikke for ikke fast placerede husdyranlæg, ensilageoplag, ensilageopbevaringsanlæg, lukkede beholdere til husdyrgødning og beholdere til restvand.

Stk. 6. For ikke fast placerede husdyranlæg gælder afstandskravet i stk. 1, nr. 7, alene for skel mod ejendomme, hvor der er beboelse, der ligger nærmere end 100 m fra anlægget.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen kan dispensere fra afstandskravene i stk. 1 og 2, hvis overholdelse ikke er mulig, jf. dog § 9, stk. 3, i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., for så vidt angår anlæg på husdyrbrug. Kommunalbestyrelsen skal ved meddelelse af dispensation fastsætte vilkår til indretning og drift, som sikrer, at der ikke opstår nærliggende risiko for forurening eller væsentlige gener.

Stk. 8. Kommunalbestyrelsen kan påbyde, at anlægget eller oplaget placeres mere hensigtsmæssigt, hvis afstandskravene i stk. 1 og 2 ikke vil sikre tilstrækkeligt mod forurening eller væsentlige gener, jf. dog § 9, stk. 2, i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., for så vidt angår anlæg på husdyrbrug.

§ 6. Folde med dyr må ikke etableres, udvides eller ændres i de områder og inden for de afstande, der er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 1-3. Folde med svin på ejendomme, hvor der er mere

end 40 svin, der er større end 35 kg, må desuden ikke etableres, udvides eller ændres inden for den afstand, der er nævnt i § 4, stk. 1, nr. 4. Afstandene måles fra foldens kant.

Stk. 2. Fodertrug, vandtrug og lignende må ikke placeres inden for de i § 4, stk. 1, nr. 1-4, nævnte områder og afstande.

Stk. 3. Fodertrug og lignende må højst være placeret det samme sted i 12 uger ad gangen. Fodertrug og lignende må ikke placeres samme sted, før der er forløbet 1 år.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan dispensere fra kravene i stk. 1 og 2. Kommunalbestyrelsen kan ved meddelelse af dispensation stille vilkår.

§ 9. Ikke fast placerede husdyranlæg må højst være placeret det samme sted i 12 måneder ad gangen. Anlæggene må ikke placeres samme sted eller inden for en radius af 25 m fra samme placering, før der er forløbet 5 år, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ikke fast placerede husdyranlæg, der højst er placeret det samme sted i 12 uger ad gangen, må ikke placeres samme sted, før der er forløbet 1 år.

Stk. 3. Den ansvarlige for driften skal føre årlig optegnelse over placeringen af anlæg omfattet af stk. 1. Den ansvarlige for driften skal opbevare optegnelserne i 5 år og kunne forevise dem på forlangende i forbindelse med kontrol.

Landbrugets Byggeblade

Bygninger • Teknik • Miljø

Love og vedtægter

Love og vedtægter vedr. miljø

Vejledning vedrørende indretning og drift af udendørs sohold

Arkiv nr. 95.03-02

Udgivet Januar 1993

Revideret Dec. 2014

Side 1 af 6

Indretning og drift af udendørs sohold

Formål

Formålet med byggebladet er at sikre, at udendørs sohold kan praktiseres med en acceptabel miljøpåvirkning.

Udendørs sohold adskiller sig fra traditionelt indendørs sohold ved, at dyrene fodres på marken, og gødning og urin afsættes på arealet over hele året. Dermed fraviges de generelle krav om opsamling af gødning og urin i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. Dette byggeblad beskriver reglerne for dyretæthed, placering af hytter, sølehuller og foderpladser samt sædskifte og dyrkningspraksis i markdriften. Byggebladet beskriver også en række anbefalinger til brug for opfyldelse af krav i Byggebladet.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N. Tlf.: 8740 5000 – www.vfl.dk

Godkendelse	Byggebladet er godkendt af Miljøstyrelsen, jævnfør Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 853 af 30. juni 2014, § 39. Giver et udendørs sohold anledning til ikke uvæsentlige gener og forurening, kan kommunalbestyrelsen meddele påbud om afhjælpende foranstaltninger inden en bestemt frist, jævnfør § 42 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009 eller bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse, nr. 879 af 26. juni 2010.
Lokalisering og landzonetilladelser	Ved placering af hytter, foderpladser og foderautomater i et udendørs sohold, skal afstandskrav, jævnfør Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv., § 4, 6 og 7, overholdes. Såfremt en del af foldene ligger inden for afstandskravene, skal der søges om dispensation hos kommunalbestyrelsen. Eventuelle lugt- og støjgener i forbindelse med udendørs sohold er primært knyttet til foderpladser og foderautomater. Derfor anbefales det, at foderpladser og foderautomater arrangeres således, at de er placeret med størst mulig afstand til nabobeboelser, byzoner mv. Foldene skal dog under alle omstændigheder overholde de særlige krav, som er fastsat i § 7 stk. 3 vedrørende folde til svin, hvor der er mere end 15 DE på husdyrbruget, og som har folde til svin fra 35 kilo, og hvor der i folden er plads til mere end 15 svin. Disse skal placeres mere end 50 meter fra skellet til en ejendom, hvor der er nabobeboelse. Hvis nabobeboelsen ligger mere end 50 meter fra skel, skal der mindst være en afstand på 100 meter mellem nabobeboelsen og folden. For husdyrbrug på 15 dyreenheder eller derunder gælder planlovens landzonebestemmelser vedr. bl.a. beliggenhed og udformning af ny bebyggelse. Opføres bygninger uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesareal kræves en landzonetilladelse. Planlovens regler for landzonetilladelse for husdyrbrug, der overstiger 15 dyreenheder, er skrevet ind i husdyrgodkendelseslovens regler for tilladelse og godkendelse af husdyrbrug.
Husdyrtilladelse/-godkendelse eller anmeldelse	Etablering, udvidelse eller ændring af udendørs sohold kræver tilladelse eller godkendelse i medfør af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvis husdyrbrugets samlede husdyrhold således vil overstige 15 dyreenheder. I tilladelsen eller godkendelsen kan myndigheden stille krav om, at hytterne opstilles inden for givne arealer på ejendommen, hvor de skæmmer landskabet mindst muligt. Ændring af ikke autoriseret økologisk produktion af søer, smågrise eller slagtesvin til økologisk produktion af søer, smågrise eller slagtesvin inklusiv de nødvendige ændringer af staldanlæg kan dog finde sted efter anmeldelse til kommunalbestyrelsen i medfør af bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, såfremt kravene heri kan overholdes.
Harmoniareal	Arealet til udendørs sohold skal være en del af ejendommens harmoniareal, og såvel arealer anvendt til udendørs sohold som dyreenhederne medregnes ved opgørelsen af antallet af dyreenheder pr. ha for bedriften som helhed. Betingelsen for at indregne arealer, som anvendes til udendørs sohold er, at græsset på de pågældende arealer indgår i fastsættelsen af dyrenes foderbehov. Harmonikravet jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 31 opgøres på bedriftsniveau og adskiller sig hermed fra kravet om dyretæthed i foldene, jævnfør nedenstående.

Afstrømning Arealer til udendørs sohold skal være af en sådan beskaffenhed, at der ikke er fare for, at den afsatte gødning og urin strømmer til søer eller vandløb ved tøbrud eller regnskyl (frossen jord).

Dyretæthed Udgangspunktet for fastsættelse af arealstørrelsen er et harmonikrav på 1,4 dyreenhed (DE) pr. ha pr. planperiode (1/8 - 31/7). På arealer, der anvendes til udendørs sohold, skal dyretætheden vurderes som et gennemsnit af to planperioder. Driften skal tilrettelægges, så der på samme areal er sohold i perioder på højst 12 måneder afbrudt af perioder på mindst 12 måneder med dyrkning af afgrøder med et væsentligt kvælstofbehov. Den maksimale dyretæthed vurderet på baggrund af to planperioder fremgår af tabel 1.

Undtagelsesvis kan et areal benyttes til sohold maksimalt to år i træk. Ved denne driftsform gælder arealkravet på maksimalt 1,4 DE pr. ha. Det forudsættes herved, at der høstes græs til hø eller ensilage, som fjernes fra arealet.

Forudsætninger for beregning af areal Grundlag for arealberegningen er de omregningsfaktorer til dyreenheder, der gælder fra august 2014:

1 DE = 4,4 årssøer med grise til fravænning ved 4 uger / 7,2 kg
 1 DE = 208 smågrise opdrættet fra 7,2 kg til 32 kg
 1 DE = 39 slagtesvin opdrættet fra 32 kg til 107 kg

Korrektion ved afvigende vægtintervaller:

- indtil 40 kg: 1 dyreenhed = 5.167 kg tilvækst
- 40 til 87 kg: 1 dyreenhed = 3.088 kg tilvækst
- Fra vægt over 87 kg: 1 dyreenhed = 2.254 kg tilvækst

Areal til søer på friland Ved fravænningsalder senere end 4 uger øges antal dyreenheder pr. årssø (DE/årssø) med den "mængde" dyreenheder, som pattegrisenes tilvækst udgør.

Ved senere fravænning øges søernes opholdstid og foderforbrug i farefoldene, mens antallet af grise pr. årssø reduceres.

Det medfører tilsammen, at senere fravænning ændrer fordelingen mellem areal til farefold og areal til øvrige folde

Der regnes med, at de drægtige søer indsættes i farefolde 1 uge før forventet faring, og at hvert kuld er på 11,5 pattegrise ved fravænning.

Forudsætninger og beregnede nøgletal er vist i følgende tabel:

Maksimal dyretæthed ved 2,8 DE/ha med sohold maks. et ud af to, eller flere år

Tabel 1

Fravænning		Kuld/Årsso stk.	DE/årssø inkl. pattegrise	Max.*Års-søer/ha stk.	Andel af sofoder i farefold, pct.	Min. areal m ² /årssø	Heraf til farefolde
Uger	Vægt						
4	7,2	2,3	0,2273	12,32	34	812	276
5	9	2,2	0,2361	11,86	39	843	329
6	12	2,1	0,2497	11,21	44	892	392
7	15	2,0	0,2620	10,69	48	936	449
8	18	1,9	0,2729	10,26	51	975	497

*Niveau i max. 12 mdr. hvorefter der skal være mindst 12 mdr. med dyrkning af afgrøder med et væsentligt kvælstofbehov

Areal til smågrise og slagtesvin Til beregning af arealbehovet anvendes følgende faktorer ved 1,4 DE pr ha:

Vægtgruppe	Tilvækst, kg/DE	Arealbehov, m ² /kg tilvækst
Indtil 40 kg	5.167	1,38 *
40 – 87 kg	3.088	2,31
Over 87 kg	2.254	3,17

*10.000 m² pr ha / 1,4 DE pr ha / 5167 kg tilvækst pr DE = 1,38m² pr kg tilvækst

Dobbelt belægning med smågrise og slagtesvin

Dyretætheden kan fordobles i perioden fra 1. maj til 15. september, hvis arealet indrettes til holddrift, så der kun opdrættes ét hold smågrise (ca. 56 dage til opdræt fra 7,3 til 32 kg) eller slagtesvin (ca. 100 dage til opdræt fra 32 til 107 kg). Umiddelbart herefter skal arealet tilsås med en kvælstofforbrugende afgrøde. Der kan tidligst udsættes husdyr på arealet, når arealet har været uden svin i en hel vækstsæson (mindst 12 mdr.).

Eksempel, sobesætning

En besætning på 100 årssøer, fravæning ved 5 uger. Søerne holdes i farefold i 6 uger pr. faring

Samlet arealkrav:	100 årssøer/11,86 årssøer/ha	= 8,43 ha
Heraf farefolde:	39 pct. af 8,43 ha	= 3,29 ha
Heraf drægtighedsfolde:	8,43 ha – 3,29 ha	=5,14 ha *)
Farefolde		
Antal kuld pr. år:	100 årssøer x 2,2 kuld/årsso	= 220 kuld
Antal kuld pr. uge:	220 kuld x 6 uger/kuld) / 52,14 uger =	= 25,3 kuld
Areal pr. farefold	3,29 ha / 25,3 kuld	= 1.300 m ²
Drægtighedsfolde		
Antal drægtige søer	100 årssøer - 25,3 diegivende	= 74,7 søer
Areal pr drægtighedsfold	5,14 ha / 74,7 søer	= 688 m ²

*) Hvis søerne holdes på stald for løbning, kan arealet til drægtighedsfolde reduceres med 1/16 for hver uge, opholdet i drægtighedsfoldene afkortes

Eksempel, indendørs løbning

Søerne holdes på stald i 4 uger i forbindelse med løbning.

Areal til drægtighedsfolde		= 5,14 ha
Reduktion for periode i stald	(1/16 x 4 uger) x 5,14 ha	= 1,29 ha
Reduceret areal	5,25 ha - 1,31 ha	= 3,85 ha

Eksempel, smågrise og slagtesvin

1 stk. smågris, 7,2-32 kg	24,8 kg tilvækst x 1,38 m²/kg tilvækst	= 34,2 m²
	Dobbelt belægning 1/5 – 15/9	= 17,1 m ²
1 stk. slagtesvin, 32-107 kg	8,0 kg tilvækst x 1,38 m ² /kg tilvækst	= 11,0 m ²
	47,0 kg tilvækst x 2,31 m ² /kg tilvækst	= 108,6 m ²
	20,0 kg tilvækst x 3,17 m ² /kg tilvækst	= 63,44 m ²
	75,0 kg tilvækst i alt	= 183,0 m ²
	Dobbelt belægning 1/5 – 15/9	= 91,5 m ²

Beregning af foldarealer

Beregning af foldarealer kan foretages med et excel regneark, som kan findes på hjemmesiden: www.vfl.dk. Gå til LandbrugsInfo → økologi → Svin →

Side 4 af 6

Svinehåndbog, under Arealkrav og miljø: Beregning af areal og foldstørrelser til svin på friland.

Flytning af hytter og foderpladser For at sikre et ensartet græsdække og en jævn fordeling af husdyrgødningen skal foderpladser/foderautomater samt hytter flyttes mindst én gang hver anden måned. Der skal foreligge en skitse (årsplan) for flytningen af foder-pladser og hytter, som kan forevises i forbindelse med landbrugstilsyn. I farefolde skal både hytter og foderpladser/foderautomater flyttes efter hver fravæning.

I perioder med store nedbørsmængder, kan det være nødvendigt at flytte foderpladser/foderautomater og hytter oftere. Flytningen skal foretages systematisk således, at gødningen fordeles jævnt på hele arealet.

Fodring For at begrænse udledningen af næringsstoffer mest muligt anbefales det, at foderblandingerne energi- og næringsindhold tilpasses søernes behov. Normalt vil det være passende at anvende én foderblanding til de diegivende søer og én blanding til de drægtige søer. Forsøg har vist, at drægtige søer kan optage betydelige mængder græs (op til en FE pr. dag). Derfor anbefales det, at fodertildelingen reduceres i perioder med meget græs i foldene. I perioder, hvor græsset ikke gror på grund af klimatiske forhold, anbefales det at fodre de drægtige søer med supplerende grovfoder for at skåne græsdækket.

Vanding Søerne forsynes med drikkevand, enten automatisk via rørsystemer og drikkekrug med lukkeventil eller via tankvogn, som køres ud i foldene med traktor.

Sølehuller Søerne skal have adgang til sølehuller, hvor de kan regulere deres kropstemperatur og beskytte sig mod solskoldning. Hvis søerne har adgang til et areal, hvor der både er skygge og effektiv luftudskiftning i døgnet's varmeste timer og, hvor der er plads til, at alle søer kan ligge ned samtidig, kan sølehullet erstattes af adgang til andre temperaturregulerende foranstaltninger i form af overbrusningsanlæg eller lignende. Jævnfør bekendtgørelse af lov om udendørs hold af svin, nr. 874 af 29. juni 2013 med senere ændringer, § 10.

Krav til græsbevoksning Arealer til udendørs sohold skal være dækket af en effektiv græsbevoksning. Undtaget herfra er mindre arealer omkring sølehuller.

Etablering af græsbevoksning En effektiv græsbevoksning sikres ved, at græsset er veletableret, når grisene lukkes ind på det. Når græsset etableres ved udlæg i korn om foråret, lukkes grisene først ind på udlægsgræsset det følgende forår. Udlægget skal bestå af slidstærke kulturgræsser som miniturf, engsvingel (kan med fordel afpudses) og/eller rødsvingel. Det kan eventuel suppleres med almindelig rajgræs, der er højtydende, men ikke slidstærk og/eller med hvidkløver. Hvidkløveren udløbere kan lukke huller i græstæppet. Alternativt kan frøgræsmarker efter frøhøst, græs efter brak eller andre græsmarker anvendes.

Videncentret for Landbrug, Planteproduktion anbefaler følgende frøblandinger til udlæg:

Til farefolde: 30 pct. diploid, sildig rajgræs, 60 pct. rødsvingel, 10 pct. hvidkløver, mindrebladet.

Til løbe-/drægtigfolde: 50 pct. diploid, sildig rajgræs, 15 pct. tetraploid, sildig rajgræs, 25 pct. rødsvingel, 10 pct. hvidkløver, mindrebladet.
Blandingsforholdet er angivet i kg frø, der indgår i blandingen.

Vedligeholdelse af græsdækket For at forhindre at græsdækket oprodes og ødelægges, skal der enten anvendes næseringe til søerne, foretages hyppige flytninger af folden eller anvendes et

Side 5 af 6

	betydeligt større areal til soholdet end det beregnede minimumsareal i tabel 1. Såfremt kommunen ved tilsyn konstaterer, at hyppige flytninger af folden eller større arealer ikke har været tilstrækkeligt til at sikre en effektiv græsbevoksning, kan kommunen indskærpe, at næseringe skal anvendes.
Efterfølgende afgrøde	Græsarealer med udendørs sohold skal pløjes eller omlægges om foråret. Der skal etableres en kvælstofforbrugende afgrøde, og det følgende efterår skal jorden være bevokset med en afgrøde med stor kvælstofoptagelse (vårbyg eller havre med græsudlæg, græs, korsblomstrede afgrøder, roer). Arealet må ikke gødskes med husdyrgødning eller anden organisk gødning i året efter, arealet har været anvendt til sohold eller smågrise/slagtesvin, ligesom arealet ikke må benyttes til afgræsning i den følgende planperiode.
Eftervirkning	Hvis der holdes svin på friland på et areal hvert andet år, sås normalt vårbyg eller havre med udlæg af det græs, hvor grisene skal gå det følgende år. Kvælstoftilførslen til afgrøden afpasses efter den kvælstofmængde grisene har afsat i husdyrgødning i løbet af vinteren. Under normale forhold kan der forventes en eftervirkning af den afsatte gødning, svarende til 80 kg kvælstof pr. ha.
Normer for kvælstoftilførsel	Normerne for kvælstoftilførsel er reguleret i NaturErhvervstyrelsens til enhver tid gældende bekendtgørelse om anvendelse af gødning.
Hegning	For hegning gælder Fødevareministeriets til enhver tid gældende bekendtgørelse om hold af svin på friland.
Revision	Byggebladet kan tilbagekaldes på et vilkårligt tidspunkt. Tilbagekaldelse sker ved at Byggebladet annulleres, og dette meddeles kommuner og landbrugets konsulenttjeneste. Såfremt et Byggeblad annulleres, skal anlæg, der er etableret under hensyn til dette, inden for en i tilbagekaldelsesskrivelsen nærmere fastsat tidsfrist indrettes i overensstemmelse med de regler, der erstatter Byggebladet.